

Sygn. akt II Ca 222/14

POSTANOWIENIE

Dnia 12 maja 2014 roku

Sąd Okręgowy w Piotrkowie Trybunalskim II Wydział Cywilny Odwoławczy

w składzie następującym:

Przewodniczący:	SSO Jarosław Gołębiowski
Sędziowie:	SSO Dariusz Mizera (spr.) SSR del. Witold Gronicki
Protokolant:	st. sekr. sąd. Beata Gosławska

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 12 maja 2014 roku

sprawy z wniosku B. P.

z udziałem S. M. , T. B. , H. B. , I. B.

o stwierdzenie nabycia spadku

na skutek apelacji wnioskodawczyni

od postanowienia Sądu Rejonowego w Tomaszowie Mazowieckim

z dnia 29 października 2013 roku, sygn. akt I Ns 21/13

postanawia:

1.zmienić zaskarżone postanowienie w punkcie drugim w ten sposób, że stwierdzić, iż spadek po Z. Ś.z domu W., córce T.i M.zmarłej 7 października 2002 roku w T.ostatnio stale zamieszkałej w T.na podstawie ustawy nabyły: córki B. P.z domu Ś.i S. M.primo voto S.z domu Ś.po 1/3 (jednej trzeciej) części każda z nich oraz wnuki T. B., H. B.i I.B.po 1/9 (jednej dziewiątej) części każdy z nich;

2.ustalić, iż każdy z uczestników ponosi koszty postępowania odwoławczego związane ze swoim udziałem w sprawie.

Na oryginale właściwe podpisy

Sygn. akt II Ca 222/14

UZASADNIENIE

Zaskarżonym postanowieniem z dnia 29 października 2013r. Sąd Rejonowy w Tomaszowie Mazowieckim po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 15 października 2013 roku w T. sprawy z wniosku B. P. z udziałem S. M., T. B., H. B. i I. B. o stwierdzenie nabycia spadku po W. Ś. i Z. Ś. postanowił:

1. stwierdzić, że spadek po W. Ś., synu J. i A., zmarłym dnia 20 czerwca 1992 roku w T., ostatnio stale zamieszkałym w T., na podstawie ustawy nabyli: żona Z. Ś. z domu W., córka T. i M. oraz dzieci: B. P. z domu Ś., córka W. i Z., S. M. primo voto S. z domu Ś., córka W. i Z. oraz D. B. z domu Ś., córka W. i Z. – po 1/4 % (jednej czwartej) części każda z nich,
2. stwierdzić, że spadek po Z. Ś. z domu W., córce T. i M., zmarłej dnia 07 października 2002 roku w T., ostatnio stale zamieszkałej w T., na podstawie ustawy nabyły córki: B. P. z domu Ś., córka W. i Z., S. M. primo voto S. z domu Ś., córka W. i Z. oraz D. B. z domu Ś., córka W. i Z. - po 1/3 (jednej trzeciej) części każda z nich,
3. ustalić, iż każda z uczestniczek ponosi koszty postępowania związane ze swoim udziałem w sprawie.

Podstawę powyższego rozstrzygnięcia stanowiły przytoczone poniżej ustalenia i rozważania Sądu Rejonowego.

Spadkodawca W. Ś., ostatnio zamieszkały w T., zmarł 20 czerwca 1992 roku.

Spadkodawca w chwili śmierci pozostawał w związku małżeńskim ze Z. Ś.. Do kręgu spadkobierców ustawowych po W. Ś. należą: żona Z. Ś. oraz córki: B. P., D. B. oraz S. M., które dziedziczą spadek w częściach równych po 1/4 % części każda z nich.

Spadkodawca nie pozostawił testamentu. W skład spadku nie wchodzi gospodarstwo rolne.

Spadkodawczyni Z. Ś., ostatnio zamieszkała w T., zmarła 7 października 2002 roku.

Spadkodawczyni w chwili śmierci była wdową. Do kręgu spadkobierców ustawowych po Z. Ś. należą córki: B. P. i S. M., które dziedziczą spadek w częściach równych po 1/3 części oraz wnuki (dzieci zmarłej córki D. B.): T. B., H. B. i I. B., dziedziczące spadek po 1/9 części każde z nich.

Spadkodawczyni nie pozostawiła testamentu. W skład spadku nie wchodzi gospodarstwo rolne.

Wnioskodawczyni i uczestniczka postępowania S. M. są obywatelkami polskimi zaś pozostali uczestnicy posiadają obywatelstwo niemieckie.

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dowody z dokumentów urzędowych i treść zapewnienia spadkowego.

Sąd Rejonowy zważył, iż zgodnie z art. 931 § 1 k.c. w pierwszej kolejności powołane są z ustawy do spadku dzieci spadkodawcy oraz jego małżonek; dziedziczą oni w częściach równych. Jednakże część przypadająca małżonkowi nie może być mniejsza niż jedna czwarta całości spadku.

Ponieważ spadkodawca W. Ś. w chwili śmierci pozostawał w związku małżeńskim ze Z. Ś. i pozostawił trzy córki, tj. B. P., D. B. oraz S. M., spadkobierczynie te dziedziczą spadek po 1/4 % części.

Z tych względów na podstawie art. 931 § 1 k.c. Sąd orzekł jak punkcie 1 postanowienia.

Spadkodawczyni Z. Ś. w chwili śmierci była wdową. Jej córka D. B. zmarła przed nią bo 26 października 2000r. pozostawiając troje dzieci: T. B., H. B. i I. B.. Zgodnie z art. 931 § 2 k.c. jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku, udział spadkowy, który by mu przypadł, przypada jego dzieciom w częściach równych. Gdyby córka spadkodawczyni D. B. żyła w chwili jej śmierci, dziedziczyłyby wraz z pozostałymi jej córkami, tj. B. P. i S. M. 1/3 część spadku. W tej sytuacji udziały trojga jej dzieci w spadku po swej babce Z. Ś. wynoszą po 1/9 części spadku. Takie też na podstawie art. 931 § 1 k.c. w zw. z § 2 powołanego artykułu winno zapaść orzeczenie w punkcie 2 postanowienia.

Z niewytłumaczalnych przyczyn, omyłki i wbrew treści aktów stanu cywilnego i zapewnienia spadkowego Sąd popełnił rażący błąd pomijając fakt zgonu córki spadkodawczyni Z. Ś.-D. B. przed zgonem spadkodawczyni.

W następstwie tego stwierdził, że wraz z pozostałymi córkami spadkodawczyni D. B. nabyła spadek w 1/3 części (jak w punkcie 2 postanowienia).

Sąd Rejonowy wskazał, iż błąd ten nie może być, niestety, podstawą sprostowania postanowienia z 29 października 2013r. w trybie art. 350 § 1 k.p.c. w zw. z art. 13 § 1 k.p.c.

O kosztach postępowania Sąd orzekł na podstawie art. 520 § 1 k.p.c. jak w punkcie 3 postanowienia.

Apelację od powyższego postanowienia złożyła wnioskodawczyni zaskarżając je w części dotyczącej stwierdzenia nabycia spadku po Z. Ś., tj. w zakresie punktu 2 postanowienia. Zaskarżonemu orzeczeniu zarzuciła:

- naruszenie prawa materialnego, a to art. 931 § 2 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w sytuacji gdy córka spadkodawczyni - D. B. nie dożyła otwarcia spadku po matce, a zatem uprawnionymi do dziedziczenia po Z. Ś. udziału spadkowego, który przypadął by D. B. są wnuki spadkodawczyni T. B., H. B. i I. B.,

- powołując się na powyższy zarzut wnosila o zmianę postanowienia w zaskarżonej części poprzez stwierdzenie, że spadek po Z. Ś. z domu W., córce T. i M., zmarłej dnia 7 października 2002 roku w T., ostatnio stale zamieszkałej w T., na podstawie ustawy nabyły córki B. P. z domu Ś. w 1/3 części, S. M. z domu Ś. w 1/3 części oraz wnuki: T. B. w 1/9 części, H. B. w 1/9 części oraz I. B. w 1/9 części.

Sąd Okręgowy zważył co następuje:

Apelacja jest oczywiście uzasadniona.

Ma rację skarżąca, iż w sprawie doszło do obrazy prawa materialnego, a mianowicie art. 931 § 1 k.c. poprzez jego niezastosowanie.

Jak wynika z motywów zaskarżonego orzeczenia Sąd Rejonowy prawidłowo ustalił, iż do kręgu spadkobierców ustawowych po Z. Ś. obok dwóch córek zmarłej wchodzi jeszcze wnuki (dzieci zmarłej dwa lata wcześniej córki Z. Ś. D. B.) tj. T. B., I. B. i H. B.. Jednakże najprawdopodobniej w wyniku przeoczenia Sąd Rejonowy wydając orzeczenie błędnie stwierdził, iż spadek po Z. Ś. odziedziczyła także D. B. w sytuacji gdy w chwili otwarcia spadku nie żyła od prawie dwóch lat.

Zgodnie z art. 931 § 2 k.c. jeżeli dziecko spadkodawcy nie dożyło otwarcia spadku udział spadkowy który by mu przypadł przypada jego dzieciom w częściach równych. Udział spadkowy po Z. Ś. przypadający D. B. wynosiłby 1/3 udział ten z racji wcześniejszej śmierci D. B. dziedziczą w myśl ustawy jej dzieci tj. T. B., I. B. i H. B. w częściach równych tj. po 1/9 części każde z nich.

Mając to na uwadze na podstawie art. 386 § 1 k.p.c. należało dokonać odpowiedniej korekty zaskarżonego postanowienia w pkt 2 stwierdzając, iż spadek po Z. Ś. na podstawie ustawy nabyły córki B. P. z domu Ś., S. M. primo voto S. z domu Ś. po 1/3 części oraz wnuki T. B., I. B. i H. B. po 1/9 części.

O kosztach Sąd orzekł na podstawie art. 520 k.p.c. ustalając, iż każdy z uczestników ponosi koszty postępowania odwoławczego związane z własnym udziałem w sprawie.

Na oryginale właściwe podpisy